

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

ul. Szosa Chełmińska 30/32, 87-100 Toruń, tel. 56 669 39 00

<https://wuptorun.praca.gov.pl> e-mail: wup@wup.torun.pl

Obywatele Ukrainy na kujawsko-pomorskim rynku pracy w grudniu 2022 roku

Toruń, styczeń 2023 rok
Przy publikowaniu prosimy o podanie źródła

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

2023 rokiem
Mikołaja Kopernika
w województwie kujawsko-pomorskim

OBYWATELE UKRAINY NA RYNKU PRACY

Z danych Straży Granicznej wynika, że od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę (24.02.2022 roku) do 31 grudnia 2022 roku granicę polsko-ukraińską przekroczyło **8,8 mln osób**. W tym samym czasie na Ukrainę wyjechało 7,0 mln osób.¹

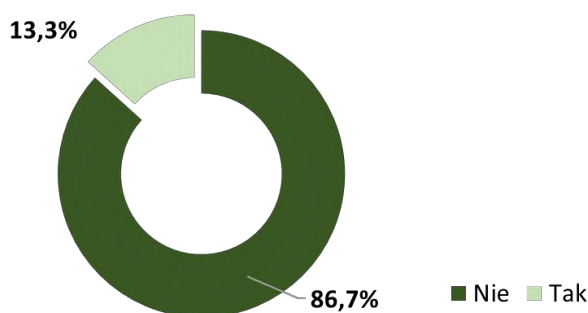
W dniu 12 marca 2022 roku przyjęta została *ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz.U. z 2022 r. poz. 583).

Na mocy Ustawy obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Polski mogą:

- pracować bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy. Przy czym pracodawcy mają obowiązek zgłaszania informacji o powierzeniu pracy;
- podejmować działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele Polscy;
- rejestrować się w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, osoby te mogą korzystać z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Z badań obywateli Ukrainy² wynika, że zatrudnienia poszukują przede wszystkim kobiety (92,8%), najczęściej z zawodami z branż usługowych: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, pracownicy usług osobistych, specjaliści nauczania i wychowania oraz sprzedawcy i pokrewni. Zdecydowana większość obywateli Ukrainy, którzy wzięli udział w badaniu nie posługuje się językiem polskim (86,7% – brak znajomości języka lub brak odpowiedzi na pytanie o znajomość języka polskiego). Uczestnicy badania najczęściej wskazywali na znajomość języka rosyjskiego (52,0%) lub angielskiego (18,8%).

Wykres 1. Znajomość języka polskiego wśród ankietowanych obywateli Ukrainy

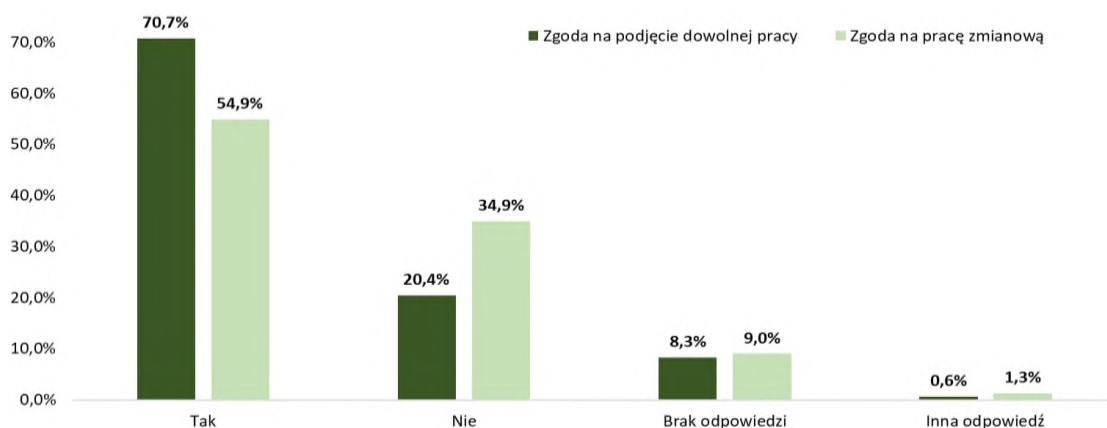
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie ankiet wypełnionych przez obywateli Ukrainy zainteresowanych podjęciem pracy. Liczba ankietowanych 2009.

¹ https://twitter.com/straz_graniczna (data pobrania 02 stycznia 2023 roku)

² Dane zbierane z PUP przez WUP w Toruniu na podstawie ankiety przygotowanej przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Dane dotyczyły 2009 obywateli Ukrainy. Okres zbierania danych: 17.03.- 31.12.2022 roku.

70,7% obywateli Ukrainy było skłonnych podjąć jakąkolwiek pracę, przy czym możliwość podjęcia pracy zmianowej deklarowało 54,9% uczestników badania.

Wykres 2. Gotowość do podjęcia zatrudnienia wśród ankietowanych obywateli Ukrainy

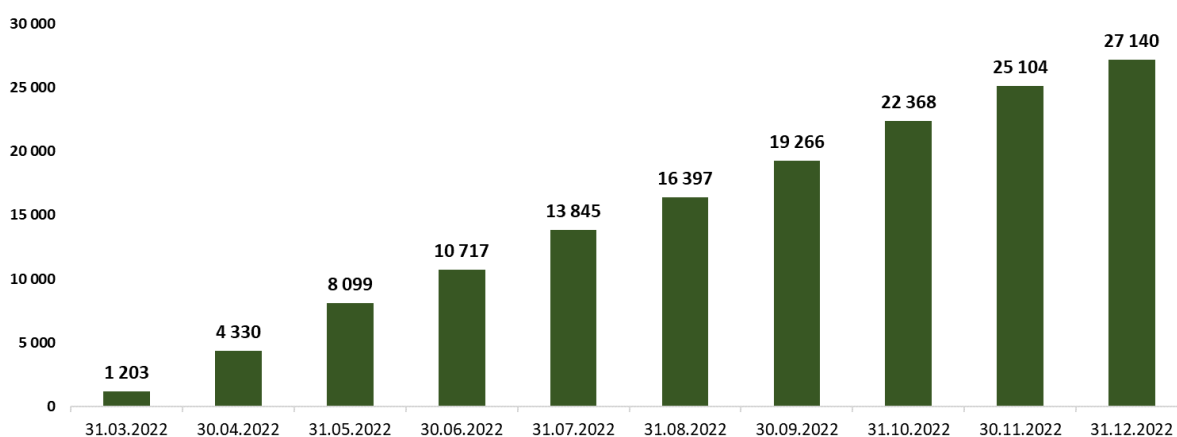

Źródło: jw.

1. POWIADOMIENIA O PODJĘCIU PRACY PRZEZ OBYWATELI UKRAINY

W 2022 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali 27 140 powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy (w Polsce było 786,2 tys. powiadomień).³

Wykres 3. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – skumulowane dane miesięczne

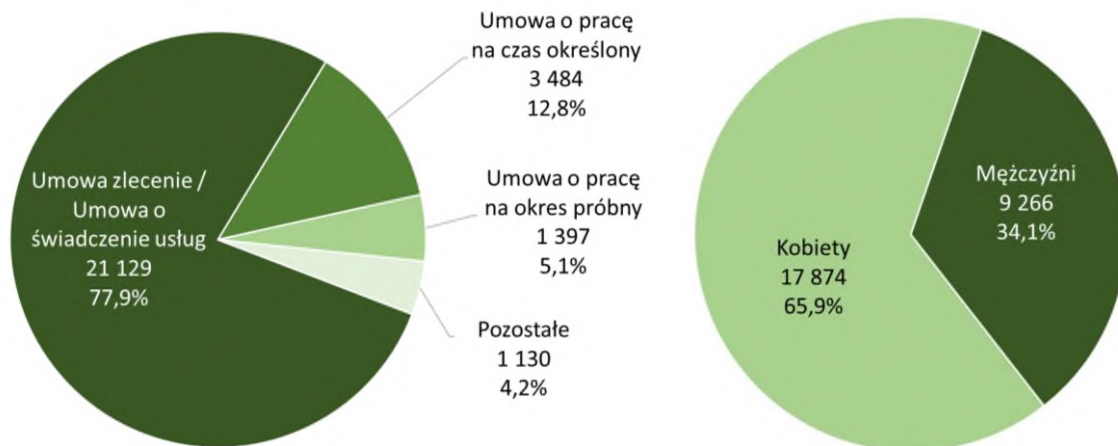

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku.

Większość (77,9%) powiadomień dotyczyło podjęcia pracy w ramach umowy zlecenia/umowy o świadczenie usług. Pracę podejmowały przede wszystkim kobiety, przy czym ich odsetek wśród podjęć pracy maleje (65,9%, przed miesiącem – 66,3%).

³ Z uwagi na uzupełnianie i weryfikację danych przez PUP dane mogą się różnić od wcześniej publikowanych.

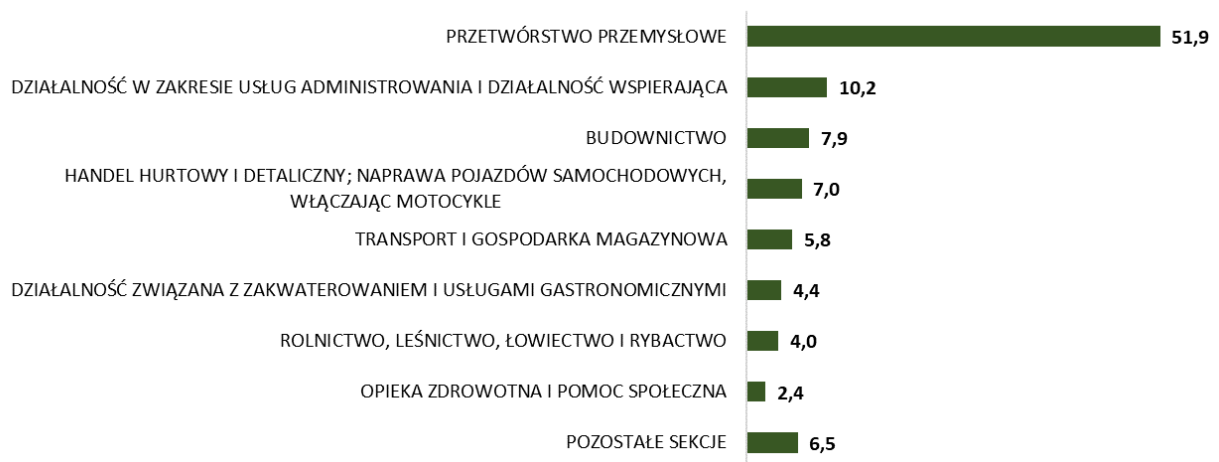
Wykres 4. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według rodzaju umowy i płci

Źródło: Jak wyżej.

Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy pochodziły przede wszystkim od pracodawców z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 51,9%.

Wykres 5. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według sekcji PKD (w %)

Źródło: Jak wyżej.

Najwięcej podjęć pracy (350 powiadomień i więcej) dotyczyło takich klas PKD jak:

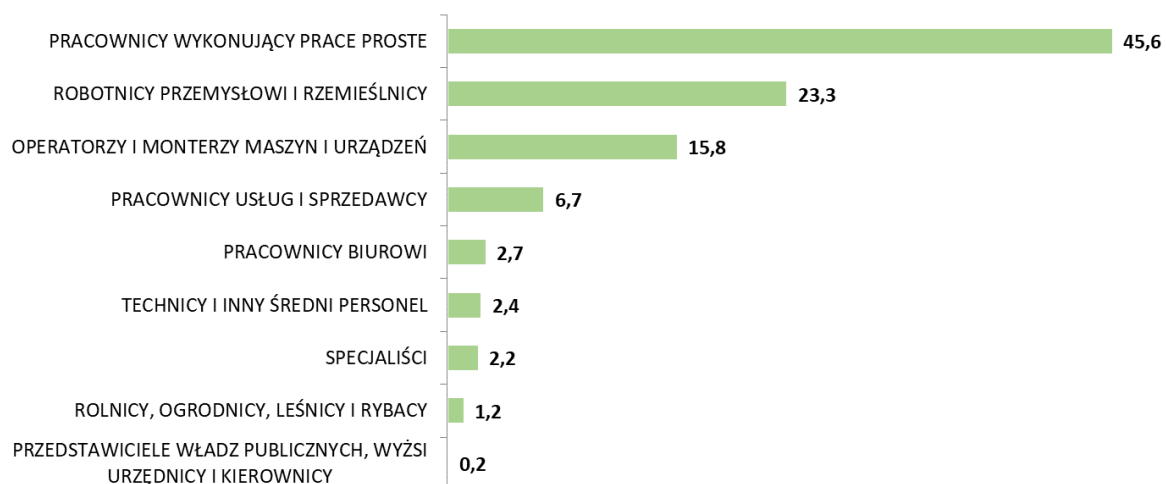
- Produkcja konstrukcji metalowych i ich części;
- Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych;
- Działalność związana z pakowaniem;
- Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu;
- Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów;
- Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych;
- Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;

- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne;
- Produkcja pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów;
- Transport drogowy towarów;
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych;
- Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw;
- Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw;
- Sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia;
- Produkcja pozostałych mebli;
- Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek;
- Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli;
- Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu;
- Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych;
- Wykonywanie instalacji elektrycznych;
- Pozostałe sprzątanie;
- Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej.

Z wyżej wymienionych klas pochodziło 53,3% powiadomień o podjęciu pracy.

Powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste (45,6%). W mniejszym stopniu zatrudniano: robotników przemysłowych i rzemieślników (23,3%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (15,8%).

Wykres 6. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według wielkich grup zawodów (w %)

Źródło: Jak wyżej.

Najczęściej (350 i więcej powiadomień) pracę podejmowano w takich zawodach:

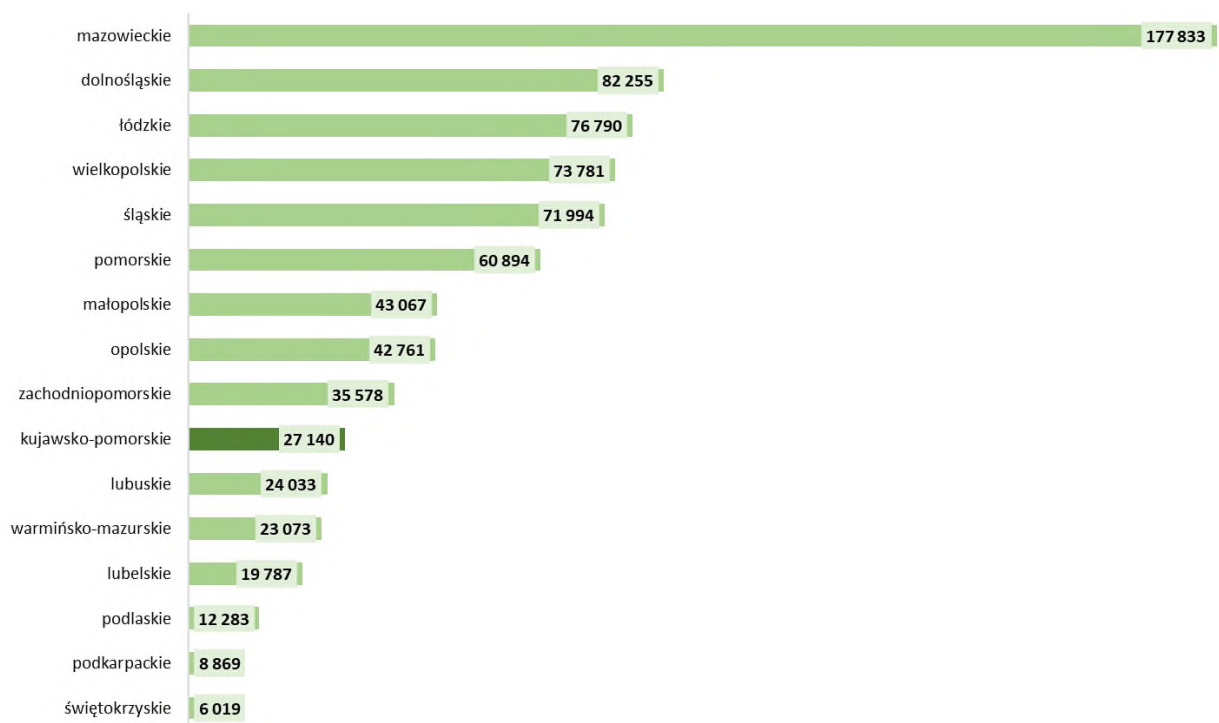
- Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle;
- Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani;

- Pakowacz ręczny;
- Pomocniczy robotnik przemysłowy;
- Pracownik produkcji;
- Pozostali pracownicy wykonujący dorywcze prace proste;
- Robotnik magazynowy;
- Robotnik gospodarczy;
- Spawacz;
- Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu;
- Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką);
- Pomoc kuchenna;
- Operator wtryskarki;
- Ślusarz;
- Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne;
- Magazynier;
- Pomocniczy robotnik polowy.

W wymienionych zawodach podjęto pracę 51,6% obywateli Ukrainy.

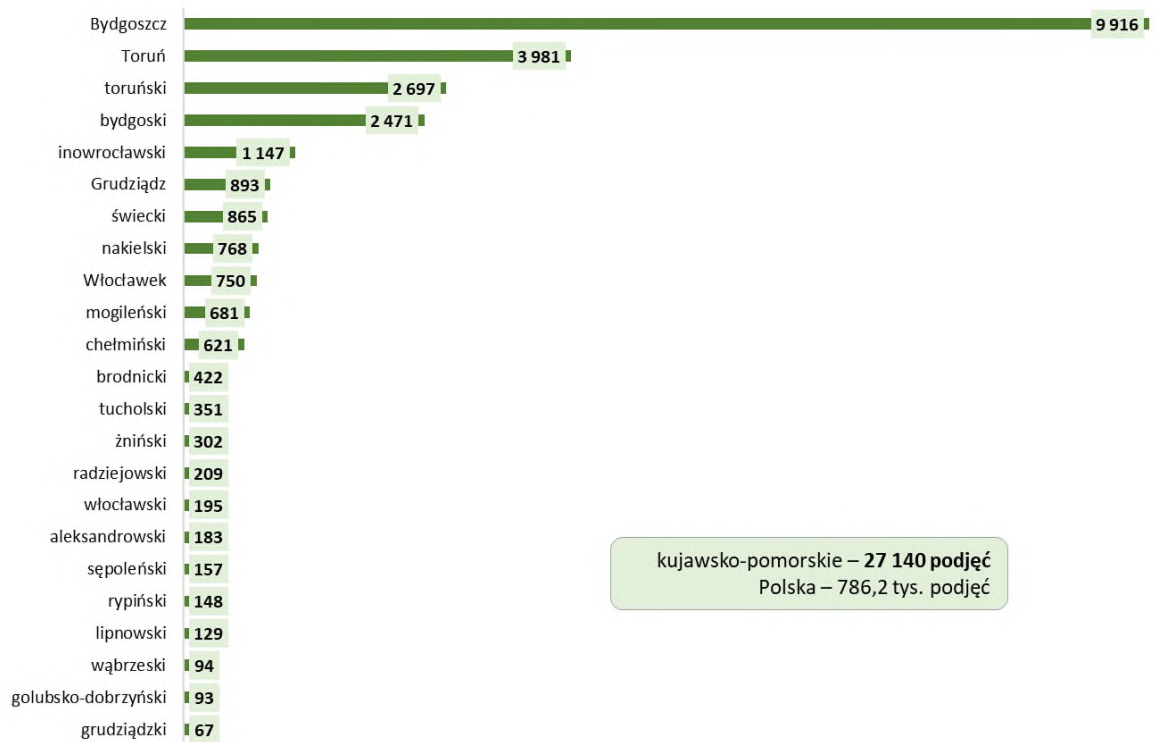
Województwo kujawsko-pomorskie zajmowało 10. miejsce pod względem liczby powiadomień o podjęciu pracy.

Wykres 7. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według województwa siedziby pracodawcy

Źródło: Jak wyżej.

Wykres 8. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według powiatu siedziby pracodawcy

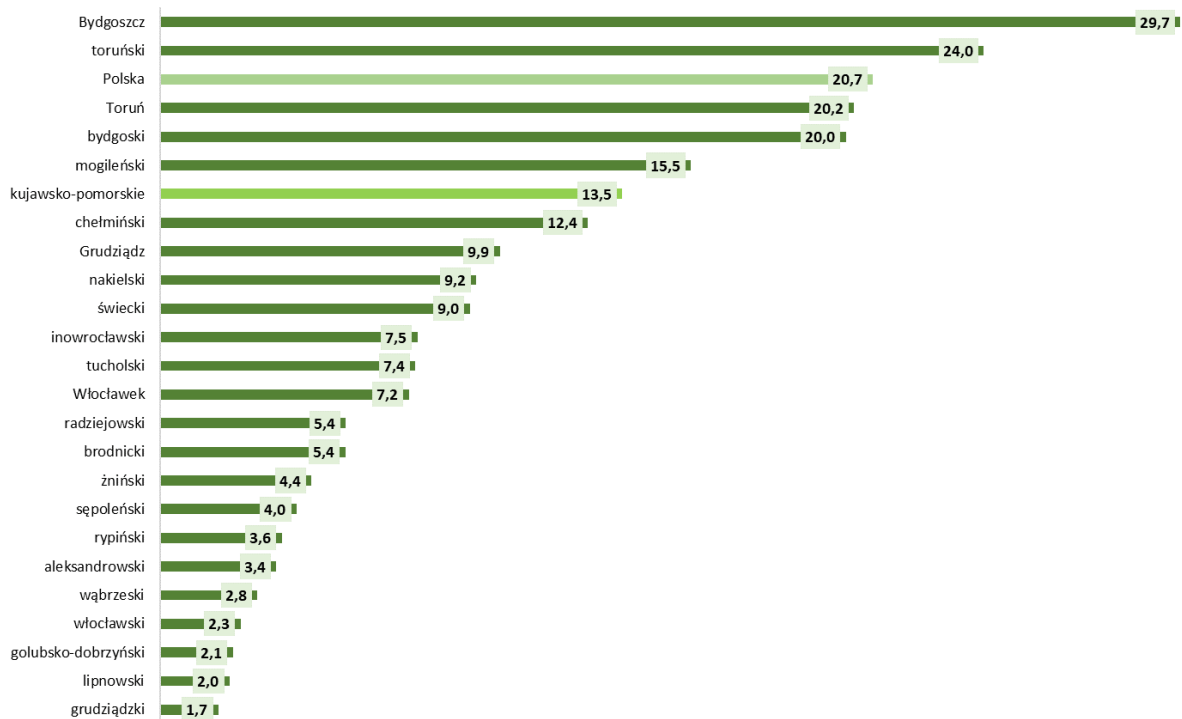

Źródło: Jak wyżej.

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy dokonali pracodawcy z siedzibą w: Bydgoszczy (36,5%, 13 miejsce wśród powiatów z całej Polski), Toruniu (14,7%) oraz powiatach: toruńskim (9,9%) i bydgoskim (9,1%).

Na Kujawach i Pomorzu liczba powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 13,5 (w Polsce – 20,7 powiadomienia/ 1 tys. mieszk.). Najwyższy wskaźnik odnotowano w Bydgoszczy (29,7 powiadomienia/ 1 tys. mieszk. – ponad dwa razy więcej niż średnia dla województwa).

Wykres 9. Powiadomienia pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy na 1000 mieszkańców według miejsca siedziby pracodawcy

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) oraz danych z Banku Danych Lokalnych GUS odnośnie liczby ludności.

W 27 087 powiadomieniach o podjęciu pracy wskazane miejsce wykonywania pracy usytuowane było na terenie województwa kujawsko-pomorskiego⁴ (3,4% wszystkich powiadomień w Polsce). Pracodawcy jako miejsce pracy najczęściej wskazywali:

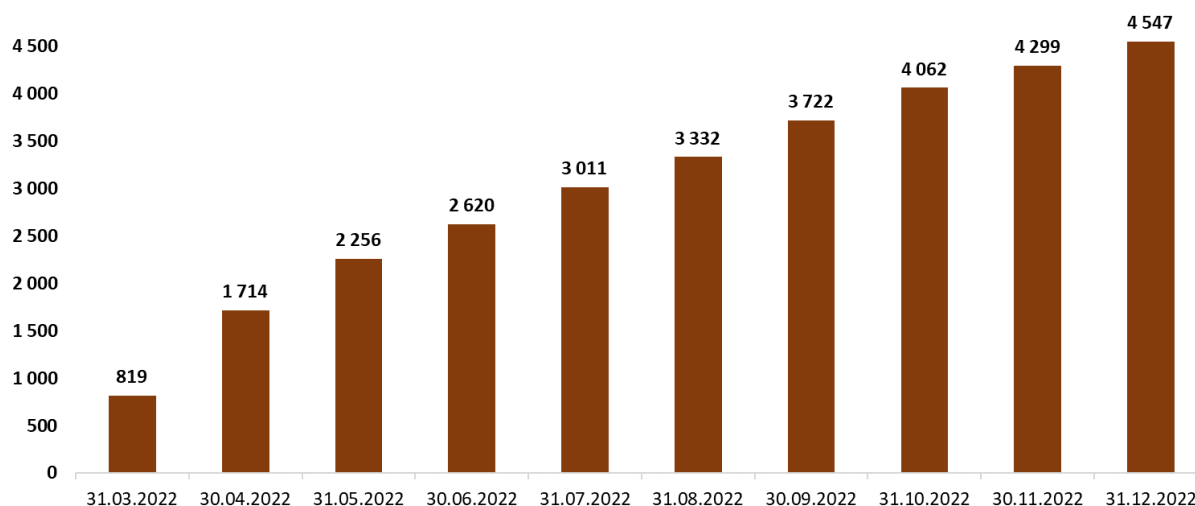
- Bydgoszcz – 9997 powiadomień (36,9%),
- Toruń – 4264 powiadomienia (15,7%),
- powiat bydgoski – 2040 powiadomień (7,5%),
- powiat inowrocławski – 1496 powiadomień (5,5%).

⁴ Powiadomienia zgłaszane przez pozostałych pracodawców z siedzibą w regionie dotyczyły pracy w innych województwach.

2. OBYWATELE UKRAINY ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY

Od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku w PUP województwa dokonano 4547 rejestracji⁵ obywateli Ukrainy (w Polsce 83,0 tys. rejestracji).

Wykres 10. Rejestracje obywateli Ukrainy w PUP według daty – skumulowane dane miesięczne⁶

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku.

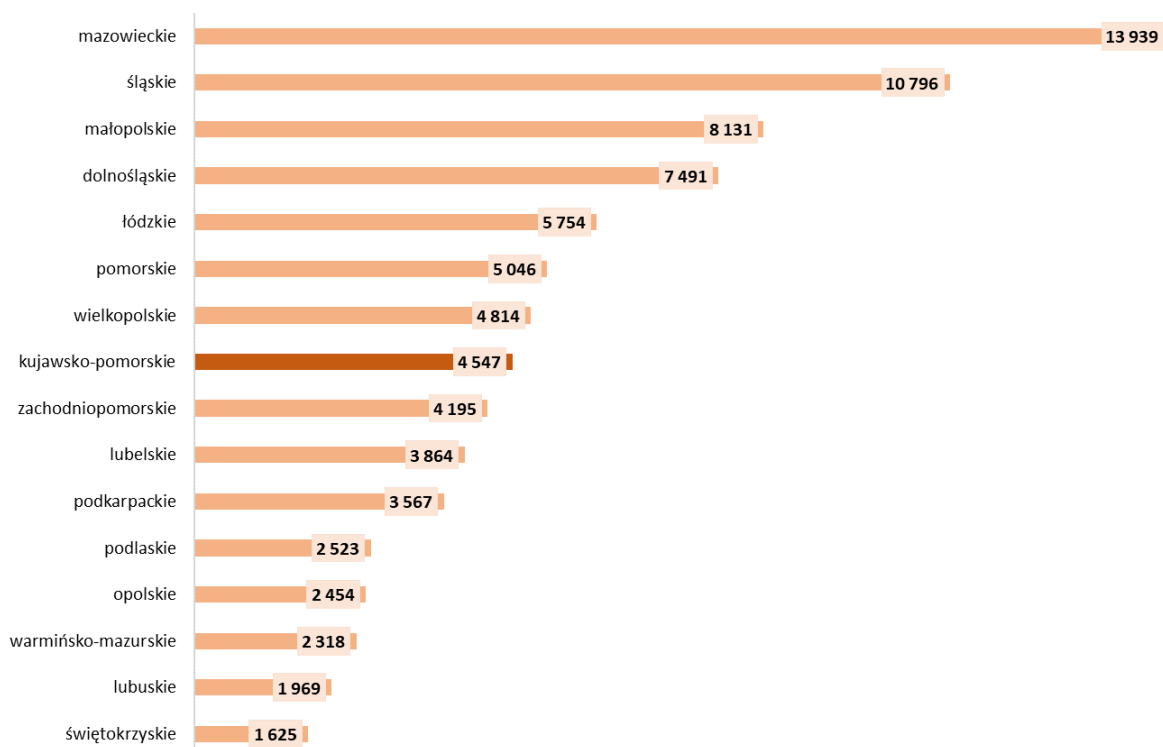
Najczęściej były to osoby pomiędzy 35 a 44 rokiem życia (39,7%) oraz w wieku 25-34 lata (27,7%). Zdecydowaną większość osób zarejestrowano jako osoby bezrobotne (4306, tj. 94,7%), tylko 241 osób (5,3%) zarejestrowano jako poszukujące pracy. Rejestracje dotyczyły głównie kobiet (4173 osoby – 91,8%).

Województwo kujawsko-pomorskie, podobnie jak przed miesiącem, zajmowało 8. miejsce pod względem liczby rejestracji obywateli Ukrainy. Zarejestrowani na terenie województwa stanowili 5,5% wszystkich zarejestrowanych w Polsce. Najwięcej rejestracji dokonano w województwach mazowieckim (16,8%) oraz śląskim (13,0%). Najmniej rejestracji było w województwie świętokrzyskim (2,0%).

⁵ Jedna osoba mogła być zarejestrowana więcej niż jeden raz.

⁶ Z uwagi na uzupełnianie i weryfikację danych przez PUP dane mogą się różnić od wcześniej publikowanych.

Wykres 11. Rejestracje obywateli Ukrainy w województwach w okresie 24.02-31.12.2022 roku

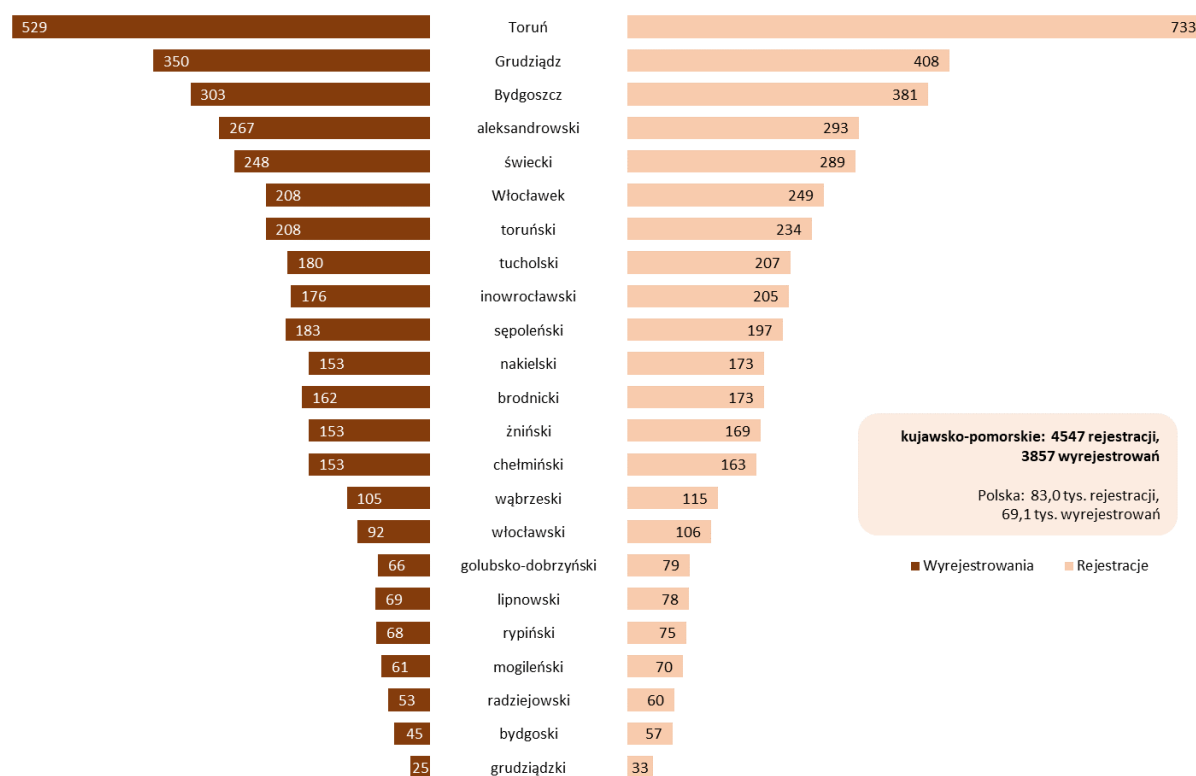
Źródło: Jak wyżej.

Rejestracje dokonywano we wszystkich powiatach województwa. Najwięcej w Toruniu (16,1%), Grudziądzu (9,0%), Bydgoszczy (8,4%) oraz powiatach aleksandrowskim i świeckim (po 6,4%). Najmniej rejestracji było w powiatach: grudziądzkim (0,7%) i bydgoskim (1,3%).

Od 24 lutego do końca 2022 roku z ewidencji PUP wyrejestrowano 3857 obywateli Ukrainy (84,8% zarejestrowanych). W poszczególnych powiatach najwyższy odsetek wyrejestrowanych dotyczył powiatów: chełmińskiego (93,9%) i brodnickiego (93,6%). W powiatach, w których było najwięcej rejestracji relacja wyrejestrowań do rejestracji wyniosła odpowiednio: w Toruniu – 72,2%, w Bydgoszczy – 79,5%, w Grudziądzu – 85,8%.

Zgodnie ze statusem wyrejestrowanych zostało 3745 bezrobotnych i 112 poszukujących pracy.

Wykres 12. Rejestracje i wyrejestrowania obywateli Ukrainy w okresie 24.02-31.12.2022 roku według powiatów

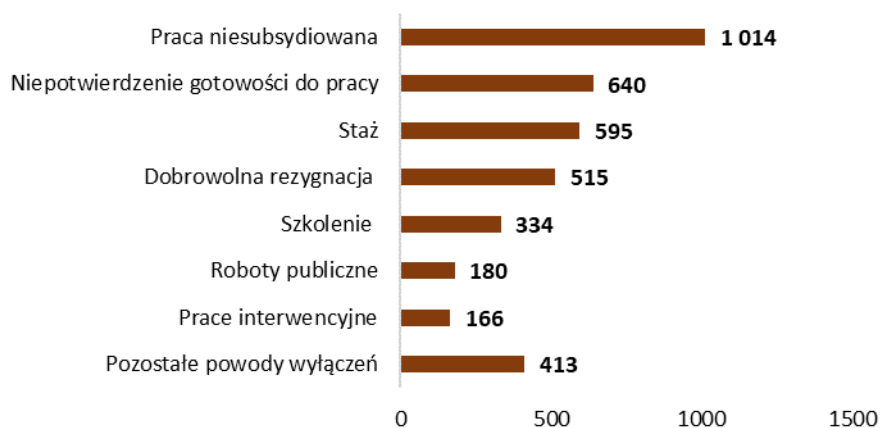

Źródło: Jak wyżej.

Powiatowe urzędy pracy aktywizują obywateli Ukrainy formami dostępnymi na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, również w ramach projektów współfinansowanych z EFS.

W analizowanym okresie w województwie kujawsko-pomorskim obywateli Ukrainy najczęściej wyłączano z ewidencji z powodu: podjęcia pracy lub innego zatrudnienia niesubsydiowanego (26,3% wyrejestrowań), niepotwierdzenia gotowości do pracy (16,6% wyrejestrowań), rozpoczęcia stażu (15,4% wyrejestrowań) oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (13,4%). Wśród wyłączonych z ewidencji było 3545 kobiet i 312 mężczyzn. Zarówno kobiety jak i mężczyźni najczęściej korzystali z zatrudnienia niesubsydiowanego – odpowiednio 25,7% oraz 33,3%.

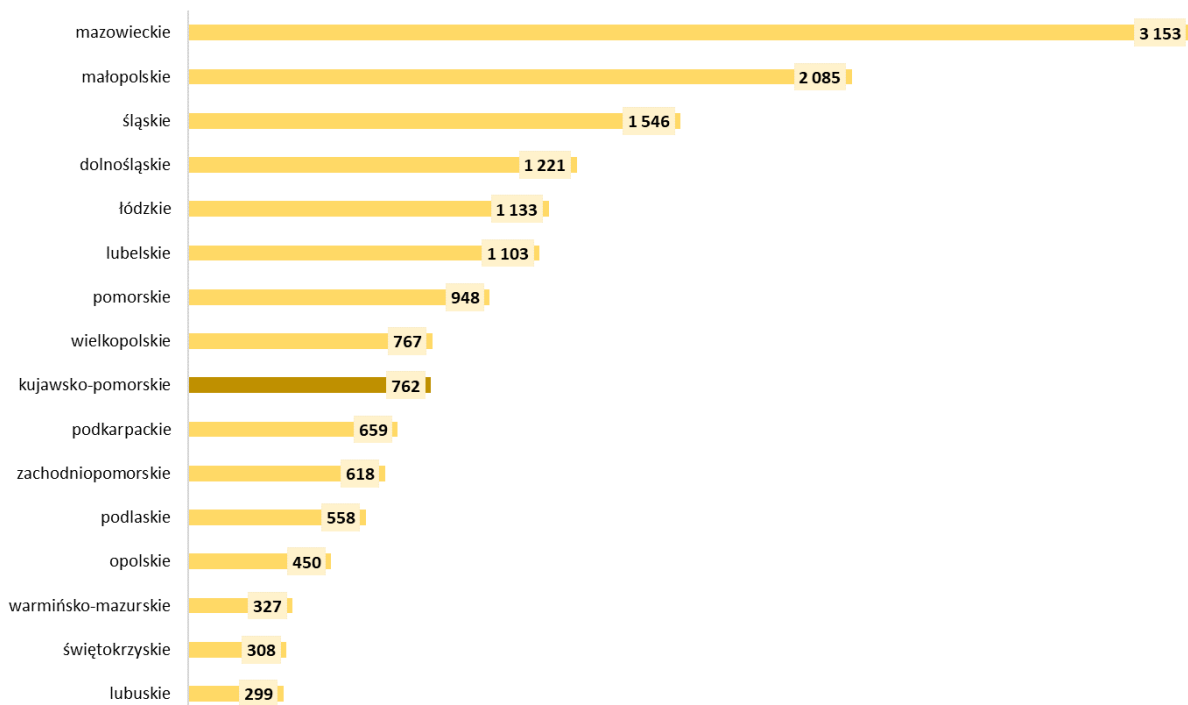
Wykres 13. Powody wyrejestrowań obywateli Ukrainy w okresie 24.02-31.12.2022 roku

Źródło: Jak wyżej.

W końcu grudnia 2022 roku w PUP województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało 762 obywatele Ukrainy⁷ (w Polsce 15,9 tys. bezrobotnych i poszukujących pracy). Było to 9. miejsce w kraju (4,8% ogółu zarejestrowanych w kraju). W ciągu miesiąca liczba ta zwiększyła się w województwie o 12 osób, tj. o 1,6% (w Polsce spadek o 3,4%).

**Wykres 14. Zarejestrowani obywatele Ukrainy według województw.
Stan w dniu 31.12.2022 roku**

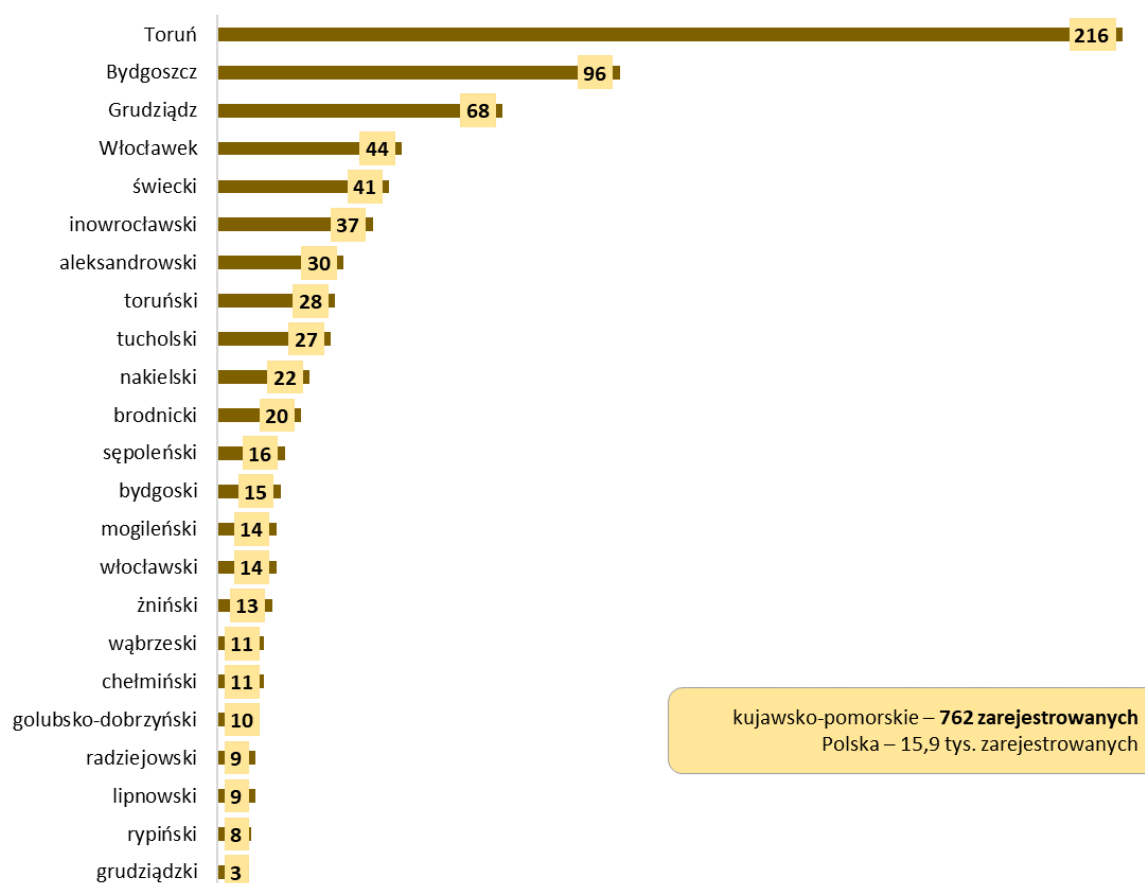

⁷ Liczba zarejestrowanych w końcu okresu dotyczy wszystkich obywateli Ukrainy oraz ich małżonków przebywających legalnie na terenie Polski niezależnie od daty przybycia do Polski.

Źródło: Jak wyżej.

Na terenie województwa najwięcej bezrobotnych i poszukujących pracy pozostawało w Toruniu, gdzie dokonano też największej liczby rejestracji.

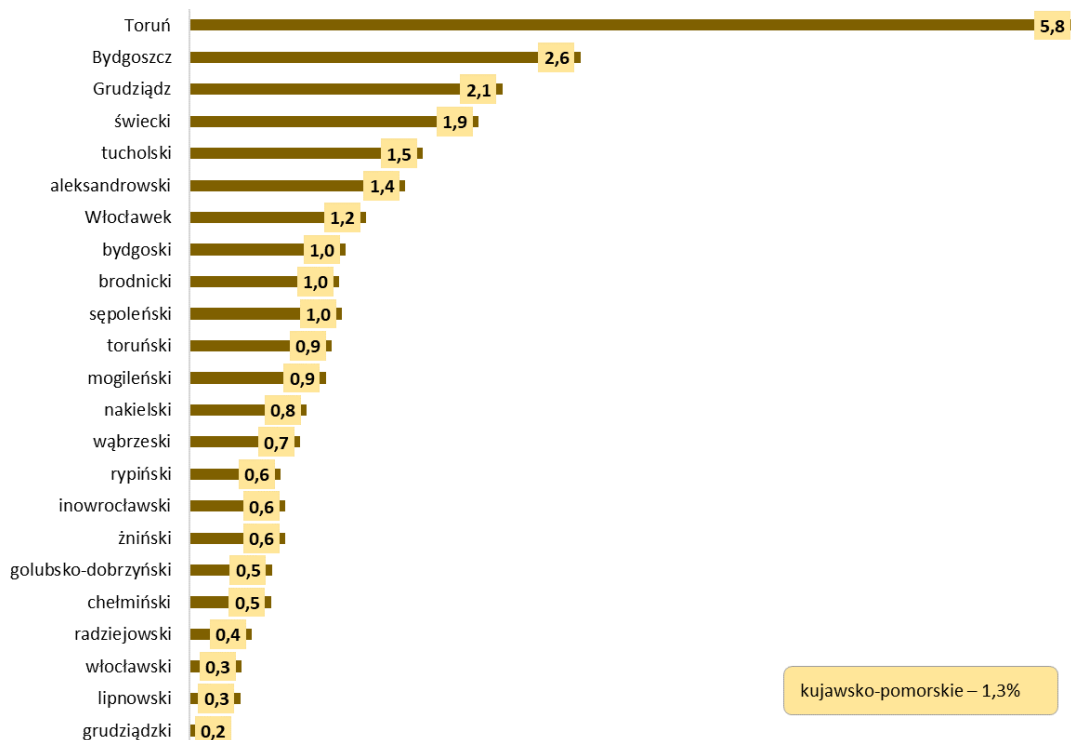
**Wykres 15. Zarejestrowani obywatele Ukrainy według powiatów.
Stan w dniu 31.12.2022 roku**

Źródło: Jak wyżej.

W końcu grudnia 2022 roku obywatele Ukrainy stanowili 1,3% zarejestrowanych w PUP z terenu województwa (tak samo jak miesiąc wcześniej). W poszczególnych powiatach województwa udział ten wynosił 0,2% w powiecie grudziądzkim do 5,8% w Toruniu.

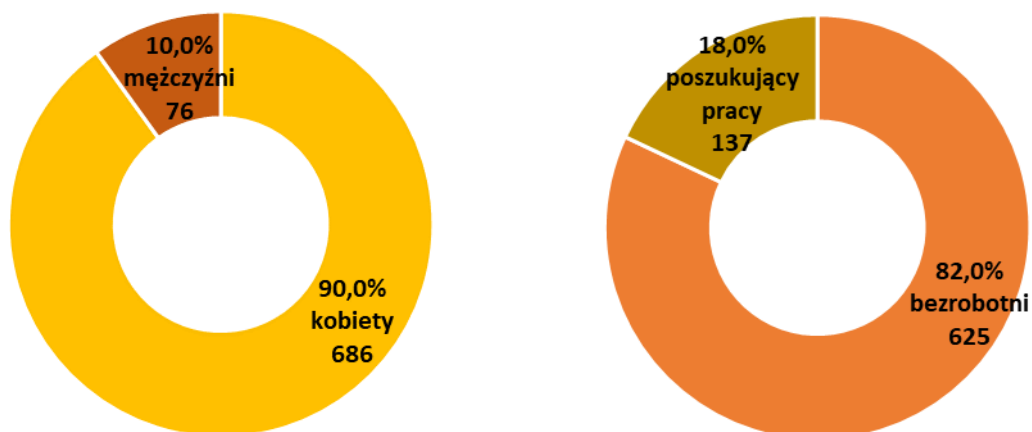
Wykres 16. Udział (w %) obywateli Ukrainy wśród zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy według powiatów. Stan w dniu 31.12.2022 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku oraz Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

W strukturze zarejestrowanych obywateli Ukrainy według stanu w końcu grudnia 2022 roku bezrobotni stanowili 82,0%. W ewidencji PUP pozostawały głównie kobiety – 90,0% (miesiąc wcześniej – 89,1%).

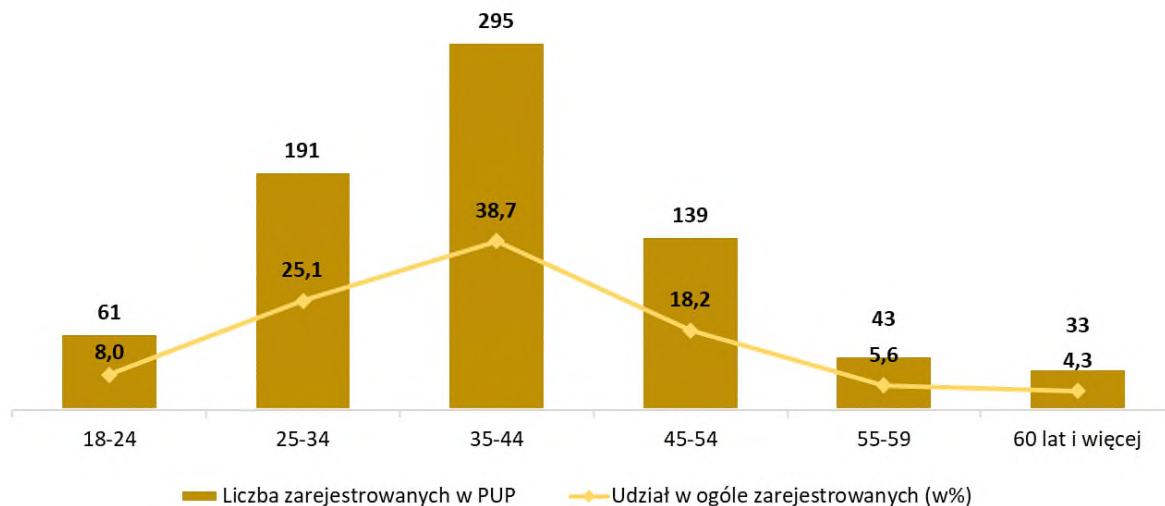
Wykres 17. Zarejestrowani w PUP w dniu 31.12.2022 roku według płci i statusu

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku.

Blisko 2/3 bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy to osoby w wieku 25-44 lata. Przy czym najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (38,7%).

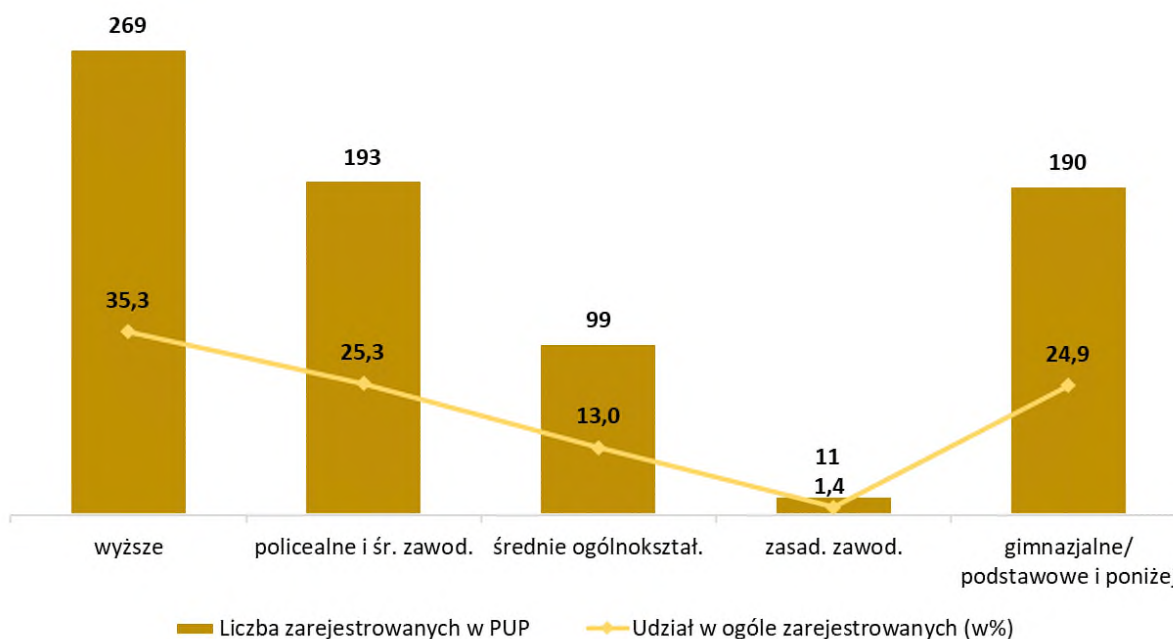
Wykres 18. Zarejestrowani w PUP w dniu 31.12.2022 roku według wieku

Źródło: Jak wyżej.

Struktura wykształcenia osób pozostających w ewidencji PUP była zróżnicowana. Bezrobotni i poszukujący pracy najczęściej mieli wykształcenie wyższe, policealne i średnie zawodowe lub gimnazjalne/podstawowe i poniżej.

Wykres 19. Zarejestrowani w PUP w dniu 31.12.2022 roku według wykształcenia

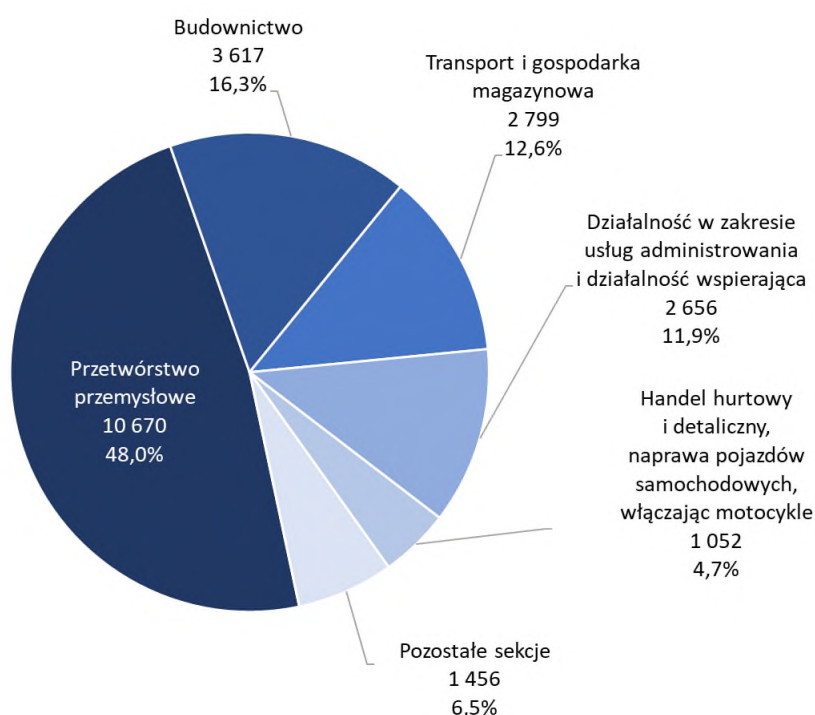
Źródło: Jak wyżej.

3. DOSTĘP DO RYNKU PRACY OBYWATELI UKRAINY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2022 ROKU

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 690) Wojewoda Kujawsko-Pomorski w 2022 roku obywatelom Ukrainy wydał 4619 zezwoleń na pracę (84,8% mniej niż rok wcześniej). Zezwolenia na pracę otrzymywali głównie mężczyźni – 70,1%. Zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy w analizowanym okresie stanowiły 17,3% zezwoleń na pracę cudzoziemców (rok wcześniej – 69,9%).

W tym samym czasie PUP z terenu województwa wpisały do ewidencji 22 250 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy (63,0% oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom). W porównaniu do 2021 roku liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy zmniejszyła się o 63,4%. Na podstawie tej procedury częściej pracowali mężczyźni – 57,2%. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy pochodziły przede wszystkim od pracodawców z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 48,0%. W mniejszym stopniu z sekcji: budownictwo (16,3%), transport i magazynowanie (12,6%) oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (11,9%).

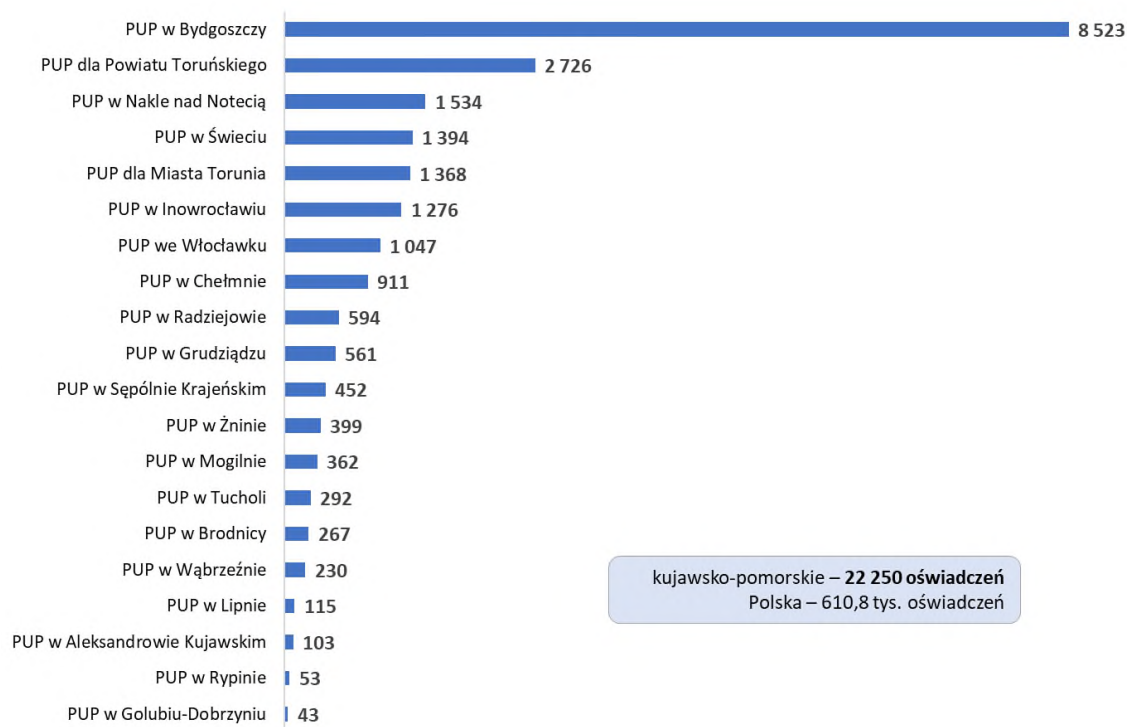
Wykres 20. Oświadczenia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku.

Oświadczenia o powierzeniu pracy dotyczyły najczęściej pracowników przy pracach prostych (41,8%), a także robotników przemysłowych (32,2%).

Wykres 21. Oświadczenia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku według PUP

Źródło: Jak wyżej.

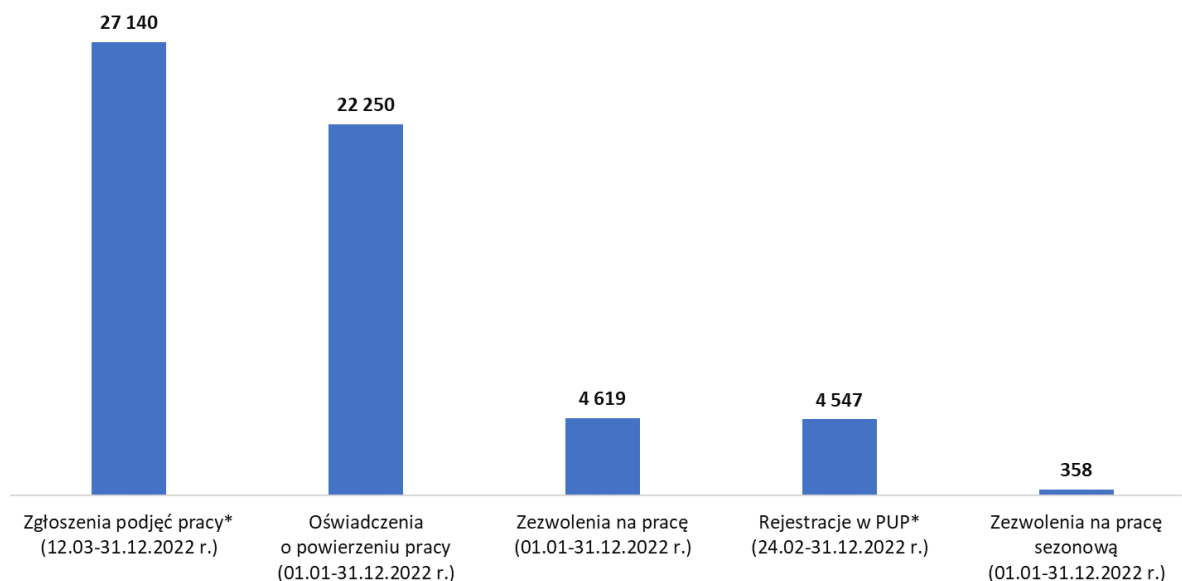
Od stycznia do końca grudnia 2022 roku z wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy **16 593 oświadczenia dotyczyły pracy obywateli Ukrainy na terenie województwa (74,6%).⁸** Pracodawcy jako miejsce pracy najczęściej wskazywali:

- Bydgoszcz – 6437 oświadczenia (38,8%),
- powiat bydgoski – 1459 oświadczeń (8,8%),
- Toruń – 1051 oświadczeń (6,3%),
- powiat świecki – 1025 oświadczeń (6,2%),
- powiat inowrocławski – 999 oświadczeń (6,0%).

PUP z terenu województwa wydały też 358 zezwoleń na pracę sezonową dla obywateli Ukrainy (79,2% wszystkich zezwoleń na pracę sezonową). Ponad 3/4 podejmujących pracę sezonową stanowiły kobiety. Pracy w rolnictwie, leśnictwie, ogrodnictwie i rybactwie dotyczyło 355 zezwoleń (99,2%).

⁸ Oświadczenia zgłaszane przez pozostałych pracodawców z siedzibą w regionie dotyczyły pracy w innych województwach.

Wykres 22. Dostęp do rynku pracy obywateli Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku

* Rozwiązania wprowadzone na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 09.01.2023 roku.

Do 2022 roku obywatele Ukrainy pracowali na terenie województwa przede wszystkim na podstawie oświadczeń o powierzeniu pracy. Wprowadzenie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa umożliwiło tej grupie podejmowanie pracy na podstawie zgłoszenia podjęcia pracy. Od dnia wprowadzenia ustawy, tj. 12 marca do 31 grudnia 2022 roku pracodawcy zgłosili 27 140 podjęć pracy przez Ukraińców. Łącznie, niezależnie od formy, do końca grudnia 2022 roku na terenie województwa pracę rozpoczęło 54 367 obywateli Ukrainy. Było to o 38 073 osoby (41,2%) mniej niż w 2021 roku. Może to być spowodowane wydłużeniem okresu obowiązywania dokumentów uprawniających do podjęcia zatrudnienia w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego oraz wydłużeniem okresu pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu pracy z 6 do 24 miesięcy.⁹

⁹ ustawa z dnia 31 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.2095 t.j.) oraz ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).